Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ШОАТТА, 5 ИЮЛЬ, 1986 ШУ. ★ № 80 (7271). ★ Мах 3 кеп.

Ахкан дено шера кхоаб

ДОККХА БЕРКАТ

«Шалинский» совхозан №№ 1, 2 йолча отделенешка 325 гектара тIа хьалхехьа мукх шоашдарда баьлча доаллехарча Белгатой яхача юрта уллача № 4 йолча отделение мукх чуэца бIалебар механизаторан. Санрийна пхи сахьат дьянкадар цар цига комбайнан хьайоалайча. Цу сахьате ардв бIалабир 230 гектара тIара муох. Байса хьатIанкачална болх бир комбайнеранна. Чу яйпар 25 гектара тIара бар.

Шолларча дийнахьа Iуйрийна юхадIаболабир цар шоай болх. Комбайнан йолча, тараз долча, боахама центральни хьатта болх дIа мишта бода хьожаш тIахьожам лоаттабеш цIе эпсан доахка халиъа тIехьожама группа викалаш ба. Царна кулгалдеш ва Дукураев Шайарин. Iуррехьа хьа а баьккха ухаза кхай тIа ба совхоза парткома секретарь Чинтаев Албек, отделене управляющи Алимсултанов Iусман. Болх дика дIабахитара долча тIулакхашка хьожаш ба уж а.

Шин дийнахьа цигара муха чуэйца банкха йерхIаш хьанаре яхьаьгаш ба механизаторашца. Оахл пе хоасоцавача разьа воапаш йист хуг комбайнер Асаев Мисир-Пашта.

— Дукъаьга тIа а дувлаш хала оард оаха ер, — оал цо управляющегна. — Могеранта духка аттагIа ма хурдарий босена дIоахкала комбайнаш Iо а ухийташ боа боре.

Асаева яхар баьхьолгта кхетадьыла Алимсултанова боьзо ду комбайнеранта агатагIа йолча тайпара болх бе. Кхы ха на йоаеш ший комбайн Iо а ерзаьв муьх арда воллалу Мисир-Пашта. Цунна тIехьа Iобоалду воэк комбайнераш а. Цар шоай пиъ кхоачар ду сихагIа муьх чуэйпа банкха Йерташ. Цуз тIехьагIа 300 гектара тIа хьалхдеда кIа а да комбайнераша арда деаш.

— Хlара гектара тIара 30 центнер муьх боаьгаш оаха, плап 25 центнер йолаш, — йоах ханара йолча партгруппана кулгалдева Алимсултанова. — Ишта дика хьийьъад уьх шера кIа а.

Комбайнераша юнъе яьржача яхье къаьстта овсарле ланха йоллаш болх бу КПСС члена Баснакаев Адама, Мокуев Чапана, Висаевгlар Iа'дудбекен — Майрбекен, кхыбараша. Хlаьта шоферашта юнъе этгара духкагIа рейсан ю Гучиров Шамсудди-на.

Ялат аьрда даьннача кхаппара ча цу деноша кепаеташ пашкаш а еш фермашка дIакхуьъ. Муьхьадьыла даьтта аха долалу доакъара культурашца дIаера.

А. АСЛАНОВ.

СУРТАШ ТIА: комбайнераш А. Сельмурзаев, М. Висаев; кхай тIа йоахк комбайнаш.

В. ЮНЦЕВИЧА сурташ.

ЯХЬА ДНЕВНИК

Лаьрхlар кхоачашду

Ше тIаийца денкараш тIехьхоачашдеш я СССР 60 шу дизара цIерагIча Грозненски «Оргтехника» яхача производственни объединене коллектив. Масала, хьалхарча ах шера планагIа лаьрхIачул совгIа махьалъ-ьыкнай 426 эзар сом мах бола тайп-тайпара продукци. Хlаьта заданел совгIа врахийцай 146 эзар сома- маьха нормативно - цIена продукци, духха хIама да эшаш нзаал товарни продукци.

Пачхьалкхен дикала Знак а йолаш, ерригача продукцет 29,3 процент яр ахаеца саача, цун боарам 61,2 процентага дIакхоачабаьб объединене боллюпа. ТIехьхоачашвьлй продукцет дIабода мах. Къаьхьегама онсарле лакхьара, пачхьалкхенна пайда бар- ларадаларш. Цун керттера баьхьа да балха хаиах, производственни мощностех пайда ца йийбар, социалистически яхьи боллой къаьхьегама оасарле ланхьарн ялх бетта задани а.

Пачхьалкхен декхар духка тIедиэад Антанлон керте латтача механически цеха коллективан Барахоева кулгалдева галантерейни цеха коллективан.

* * *

«Чечнигобу вьбэмт» производственни объединене дIабахача ялх бетта тIаийца декхарий цIахьяца пучкоачашлъьна. Бахача наха ца деш диса бытовой тIулакхаш 228,3 эзар сома маьха да. ЭкономгIа тога гIирс тегара пачхьалкхен план а хоачашъьяц. Къаьхьегама онсарле лакхьара задани 87,8 процент мара хоачашъьяц. Продукцена юнъе духка оран нийсу, цунна дIадоаш дар доагIачул дукхагIа да. Ший болх эргабаьккха товбара хIаиэалца дах хIама а доаш, къаьхьега тавара къаьхьегаш я из.

Къаьстта тIехьхоачаш я Мурдалов Султани Чентиев Лемен керте латтача цехий коллективаш.

Деша дай бац

Нохч-Гlалгlай АССР мотонтерна промышленноста министерстван чуйоагIача Грозненски «Металлист» яхача завода боллой тIаийца декхарех меттел, пачхьалкхен планагIа а доаркIабаьбан. Дlабахача яхь бетту цар ара ца хеташ йисар 213 эзар сома маьха товарни продукци, хIаьта мишпродукцет, Боагlачул дукхагIа бIа продукцета дIабода мах. Къаьхьегама онсарле лакхьара, пачхьалкхенна пайда баьхьа да задани а таьхна хоачашъьяц. Цун керттера баьхьа да балха хаиах, производственни мощностех пайда ца йийбар, социалистически яхьи боллой къаьхьегама оасарле ланхьарн ялх бетта задани а.

Социалистически яхье хьалха латташ а Советов Герой керте латтача механически цеха, Фомина Валентинас, кулгалдева машинни участка коллективанни Козарицкий Олега кулгалдева товарий бригада коллективан.

* * *

Хьапаре къаьхьегаш ба «Союзавтоматстрой» ВНПО опытно - экспериментальни - конструкторски бюрон а. Ялх бетта задани тIехьхоачаш а яь, шоллагIча ах шера чотагIа цар арадолу тога бIаьрс тегара пачхьалкхен план а хоачашъьяц. Къаьхьегама онсарле лакхьара задани 87,8 процент мара хоачашъьяц. Продукцена юнъе духка оран нийсу, цунна дIадоаш дар доагIачул дукхагIа да. Ший болх эргабаьккха товбара хIаиэалца дах хIама а доаш, къаьхьега тавара къаьхьегаш я из.

Къаьстта тIехьхоачаш я Мурдалов Султани Чентиев Лемен керте латтача цехий коллективаш.

РЕПОРТАЖ

МУКХ ОАРДАШ ЛАТТ

Сунженски района «Путь к коммунизму» яхача колхозе цхьа эзар гарга гектара тIа дIабийна хинна мукх чуэца болабабеб. Из болх беш я компленсни бригада. Из йигь эвенох латт. Царех эттара хьалха ялат чуэца йолаенаречех яр шоалагIча мехотряда базе вIашагIкхета № 2 йоаг да звено. Цу эвеной кхай тIа ихи комбайн я. Цена мукх хьокхаш мугIарах хьалха йоагIача комбайна тIа ваьпа колхоза председателна заместитель Попов Василий. Кулгалхо комбайна тIа — цунах цецвала эпан. Цо тIара шера ялат чуэнача хана комбайна ко лоаш.

— Дунка ха я аз комбайнера говзал Iомаьв, — йоах цо. — Хlара аьлхи кIи-марса денош хьагIакхьаьчча цхьа хIаман эпаш санна сатем бов са комбайна ко цIалыача. Хlаьта уьх шераре хьувьнам массанена белгала ба КПСС XXVII съезд чакгъаьянчул тIехьагIа чуэпан хиларца.

Ала деза цу колхозе нердача хьисапс гурахьа дуь ялаташ дIадийна хилар. Уж хьалха санна сеIлачаца ца дувш, «РМГ-1» яхача угрегатаца дIадийра. НийсагIа аьлча — дIатессар. Хlаьта ги лаьтах дахийтар «ЛДГ-5» яхача лушпьыкна новьсостапца. Цу нердачох ца тешараш а дика хьабьакнаб тахан кхай тIа гIолла го тувса «немаш» леладу механизатораш а. Уж ба звено кулгалхо Литвиненко Александр, комбайнераш Хохлов Виктор, Шереметьев Сергей. Цienеи сихен болх беча цар, нормаш дикка тIехьхоачашъю — дийнахьа хIаран 30 тонн мукх оард.

...Малх айбенна6, Болх даггара ухехкаш ба. Хьалхарча деношка хьенха мукх оардаш ца цхьабараш. Вхаждаш керда касараш Iодеканш ба.

— Оаха дика кхетадУ хIанзарча кIи-марса денош ка хIара сахьат, минут боахкача маьхе йолга, — йоах эпсно кулгалхочо Литвиненко Александра. — Цудухьх хаоттам дина латтача хань беррита болх сихха чакхбаьккха гIерт тхо. Хlаьта уьх сагIхьаьте эвеной из ма хетта IашIехьа а доал. Укхаза ишшта белгалбаха беза шоай денхар дизза ихоачашдеп боа водителаш. Уж ба Безборов. Из сецца аравашпа реброга Виктор, Горков Александр, кхыбараш. Царех хIаран дийнахьа 40 тоннан хоачаш мукх колхоза хьагта тIаIаьк.

Ала деза цу звенос хIанз бIаь гектар совгIа долча кхай тIара хьожаш бола муьх фу на. дахьхIа болга. Хlаьта ланде йоалаечча цифро къаьгта хьахьокх барт - цхьоагIо йола механизатораш шоай деларех лоархIабелга.

Со цига я воллаш тIаверра колхоза председатель Ю. Зайборов. Из сецца аравашпа реброга Виктор, Горков Александр, кхыбараш. Царех хIаран дийнахьа 40 тоннан хоачаш мукх колхоза хьагта тIаIаьк.

Ала деза цу звенос хIанз бIаь гектар совгIа долча кхай тIара хьожаш бола муьх фу на. дахьхIа болга. Хlаьта ланде йоалаечча цифро къаьгта хьахьокх барт - цхьоагIо йола механизатораш шоай деларех лоархIабелга.

Со цига я воллаш тIаверра колхоза председатель Ю. Зайборов. Из сецца аравашпа реброга Виктор, Горков Александр, кхыбараш. Царех хIаран дийнахьа 40 тоннан хоачаш мукх колхоза хьагта тIаIаьк.

...Малх айбенна6, Болх даггара ухехкаш ба. Хьалхарча деношка хьенха мукх оардаш ца цхьабараш. Вхаждаш керда касараш Iодеканш ба.

— Оаха дика кхетадУ хIанзарча кIи-марса денош ка хIара сахьат, минут боахкача маьхе йолга, — йоах эпсно кулгалхочо Литвиненко Александра. — Цудухьх хаоттам дина латтача хань беррита болх сихха чакхбаьккха гIерт тхо. Хlаьта уьх сагIхьаьте эвеной из ма хетта IашIехьа а доал. Укхаза

— Малх айбенна6, Болх даггара ухехкаш ба. Хьалхарча деношка хьенха мукх оардаш ца цхьабараш. Вхаждаш керда касараш Iодеканш ба.

— Оаха дика кхетадУ хIанзарча кIи-марса денош ка хIара сахьат, минут боахкача маьхе йолга, — йоах эпсно кулгалхочо Литвиненко Александра. — Цудухьх хаоттам дина латтача хань беррита болх сихха чакхбаьккха гIерт тхо. Хlаьта уьх сагIхьаьте эвеной из ма хетта IашIехьа а доал. Укхаза

Я Л А Т —
ПЛАНАЛ СОВГIА

700 гектара тIа уьх шера шоаш хьалхехьаь мукх чуэцаш боахк Урус-Мартановски района «Красноармейский» совхоза механизаторашца. 8—10 болха дийнахьа деррига ялат аьрда даккха дерхIаш ба уж. Хьалхарча шин дийнахьа хьенха а аьрда а даьккхар 120 гектара тIара лар. Ерригаш 13 комбайн я болх беш.

— Хlара гектара тIара 30 центнер йоанех оаха плап 22 центнер йолаш, — йоах совхоза директора Р. Исламова. — Из дIадахача шера даьккхачуна найсдича 4 центнер дукхагIа а да.

Цаи ахи балха норман кхоачашъеш къаьхьег комбайнераша. Царех хIаранв дийнахьа 15 гектара тIара ялат гарга, нормагIа 10 гектар долаш. Хlаьта къаьстта комбайнераш а хинна дIабахаб трактористаш М. Юшаев, А. Амадов, А. Исаев, кхыбараш. Цар а дикка шоай нормаш тIехьхоачашъеш къаьхьег.

А. КОВРАЕВ,
МГУ журналистика факультета студент.

ХЬАЛХЛЕ ДIАХЕЦАД

Республике дIахьош болча доаньар кийдара месачна юнъе лоархIаме датъа лаьцад Гудермески района «Восточный» совхоза механизаторашца. План 330 йолаш хIанзле арглаш а да. дIаоттахьай 360 тонн йол. Доакъар кийдераша юнъе хьалхле дIа ца хецаш хьа йоагIа Хайямедов Ломаьлас культалду дIаэра.

М. ЦУРОВ.

Оарц дала!

Ма могга дукхагIа шурен дулхи даккха гIерташ хьинаре яхьаьгаш ба Грозненски района хьайбан леладеш.

Цар кхетлау планаш а тIаийца социалистически дехараш а толаме ихоачашдеш шортта доакъар эшилга.

СВЕКЛАШ ЙОВШ ЛАТТ

Из*гIулаих тешшаме ихоачандара ух шера бIысти РАПО-е цхьадолча боахамашта хиш декка лаьттан делар доакъара свеклаш дахьхIа.

Ханиахьа хий а дуллаш, агротехнически бокъонаш дIа ма дехкара балхаш чакхдаьхача хIара гектара тIара цхьа эзар центнер уж чуэ, йиш хургIолаш хьийьъаш свеклаш.

Цхьабакъда, дегIайоагIаш латтача доакъара свеклаште дерттIа Iунал дайташ бан «Ильинский» совхоза специалисташ. Ленина цIерагIча колхоза лаьтта йоаш дIайийача царна уьх шера цхьа мара хий дкллаш, ихоаа-дикаэа дIалла доагIача. Хlаьта уьх шера вIалла а хий дкллаш цу колхоза лаьтта йоаш дIайийача доакъара свеклаште «Молочный» совхоза. Цу гIулакха йоакхо еш бан «Юбилейный» совхоза кулгалхоа.

Р. ШОВЛАЕВ.

СОВГIАТАШ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА ШУН!

1986 шера 10 июне арадьыначча СССР Лаххехьарча Совета Президиумна Указагlа цхьайтталагIча пятилетка заданеши социалистически декхарашца тохначдеча тоораш, автоматизацин управленне системаш средствеш еча Министерства объединений, предприятей, организацей болхлоша, инженерно - технически болхлоша, гIулахьерча наха СССР орденаш медалаш еннай, цу дьакъе:

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ГIОЛЛА ОКТЯВРЬСКИ РЕВОЛЮЦЕ ОРДЕН:

Мкртичан Альберт Андриясовича — СССР 60 шу дизара цIерагIча «Оргтехника» яхача Грозненски производственни объединене генеральни директора.

КЪАХЬЕГАМА ЦIЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН:

Опришко Александр Алексеевича — «Промавтоматика» яхача Грозненски Iилма — производственни объединене генеральни директора.

ХАЛКЪИН ДОТТАГIАЛА ОРДЕН:

Гусев Петр Андреевича— «Промавтоматика» яхача Грозненски Iилма — производственни объединене «Нефтегазпромавтоматика - лаьрхIача проектно-конструкторски бюро отдела заведующе-на.

Идилова Малежа Хожахмедовначана — «Промавтоматика» яхача Грозненски Iилма — производственни объединене опытни завода радиоаппаратура монтажница-на.

Кожченко Алексей Савельевича — Гудермесски медицински инструментай завода керттерча технолога.

Кузьмин Федор Ильича— СССР 60 шу дизара цIерагIча «Оргтехника» яхача Грозненски производственни объединене грозненски «Электроприбор» завода токарь-расточника.

Кобелев Вячеслав Ивановича — Гудермесски медицински инструментай завода наждачника.

Нетреба Надежда Ивановна — СССР 60 дизара цIерагIча «Оргтехника» яхача производственни объединене грозненски «Электроприбор» завода пластмассови йолча изделей прессовщицана.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН II СТЕПЕНА ОРДЕН:

Величко Иван Петровича — «Промавтоматика», яхача Грозненски Iилма-производственни объединене ца хIдаш болх беш йолча технологически процессашта управленеи еча автоматизированни системай Ерригсоюзни Iилма—тохама а проектна а института опытни производства слесара.

Кириченко Галина Федоровнана — Гудермесски медицински инструментай завода токарь-револьверщицана.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН:

Анистратенко Федор Николаевича — СССР 60 шу дизара цIерагIча «Оргтехника» яхача производственни объединене Грозненски «Электроприбор» завода механоборочни балхий слесара.

Герь Валентина Ивановна — СССР 60 шу дизара цIерагIча «Оргтехника» яхача производственни объединене Грозненски «Электроприбор» завода слесарий электромонтажникий бригадира.

Коноваленко Сергей Григорьевича — «Промавтоматика» яхача Грозненски Iилма — производственни объединене опытни завода слесарий бригадира.

Прокопова Ирина Михайловнана — «Промавтоматика» яхача Грозненски Iилма — производственни объединене опытни завода монтажникий бригадира.

Трикозина Нина Степановнана — «Промавтоматика» яхача Грозненски Iилма — производственни объединене опытни завода гальваникий бригадира.

Хаматова Зубайдата — Гудермесски медицински инструментай завода полировщицана.

«ЗА ТРУДОВОЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ:

Аиаев Хамзат Бахавична — СССР 60 шу дизара цIерагIча «Оргтехника» яхача Грозненски производственни объединене электрофотографически аппараташ еча СКБ опытни завода токара.

Веревкина Галина Васильевнана — СССР 60 шу дизара цIерагIча «Оргтехника» яхача Грозненски производственни объединене профнорма председателя.

Резуненко Галина Васильевнана — «Промавтоматика» яхача Грозненски Iилма-производственни объединене ца хаддаш болх беш йолча технологически процессашта управлени еча автоматизированни системай Ерригсоюзни Iилма - тохама а проектна а института группа кулгалдехочоа.

Ресникиан Надежда Владимировнана — СССР 60 шу дизара цIерагIча «Оргтехника» яхача Грозненски производственни объединене грозненски «Электроприбор» завода гальваника.

1986 шера 10 июне арадьыначча СССР Лаххехьарча Совета Президиума Указагlа хьалха боахам гIиллон, наьна техникага Галашбеча кIезиг дехарехь коммуналлаш цIахьяцаршеча денхьайтталагIча пятилетка заданеши социалистически дехарашца хьоахаш дечча тоораш машиностроене Министерстве, предприятей, организацей болхлоша, инженерно - технически болхлоша, гIулахьерча наха СССР орденаш медалаш еннай, цу дьакъе:

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ГIОЛЛА

КЪАХЬЕГАМА ЦIЕЧА БАНРАКХА ОРДЕН:

Сагов Хьасана Иоакъана — Ахриев Гlалпура цIерагIча «Электроинструмент» яхача наэранонски завода комплекси бригада бригадира.

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН:

Арсельгов Султана Увара — Ахриев Гlалпура цIерагIча «Электроинструмент» яхача наэранонски завода столяра.

Балаев Орцхой Iумара — Ахриев Гlалпура цIерагIча «Электроинструмент» яхача наэранонски завода бюро начальника.

Котиев Мохьмада Ахьмада — Ахриев Гlалпура цIерагIча «Электроинструмент» яхача наэранонски завода слесара.

Хакимова Самсенор Джамалдиновнана — «Промавтоматика» яхача Грозненски Iилма — производственни объединене опытни завода штукатур-маляра.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ:

Болдырева Надежда Сергеевнана — СССР 60 шу дизара цIерагIча «Оргтехника» яхача Грозненски производственни объединене грозненски «Электроприбор» завода волировщицана.

Бугаев Владимир Георгиевича — СССР 60 шу дизара цIерагIча «Оргтехника» яхача Грозненски производственни объединене грозненски «Электроприбор» завода электрогазосварщика.

Дашкова Тамара Ивановнана — «Промавтоматика» яхача Грозненски Iилма-производственни объединене «Нефтегазпромавтомат и ка» лаьрхIачаца проектно - конструкторски бюро радиоаппаратурея приборийн монтажникица.

Джасумов Саладин Магомедовича — Гудермесски медицински инструментай завода фрезеровщика.

Криницкая Галина Георгиевнана — СССР 60 шу дизара цIерагIча «Оргтехника» яхача Грозненски производственни объединене электрофотографически аппараташ еча СКБ ведущи конструктора.

Малиновский Олег Александровича — «Промавтоматика» яхача Грозненски Iилма - производственни объединене опытни завода керттерча технолога.

Мамукаева Мухажат Зайндиновнана — Гудермесски медицински инструментай завода штамповщицана.

Стамбулиди Михаил Иванович — «Промавтоматика» яхача Грозненски Iилма-производственни объединене опытни завода токара.

Яценевская Любовь Владимировнана — «Промавтоматика» яхача Грозненски Iилма - производственни объединене ца хаддаш болх беш йолча технологически процессашта управлени еча автоматизированни системай Ерригсоюзни Iилма - тохама а проектна а института группа кулгалдехочоа.

Ясенинская Надежда Владимировнана — СССР 60 шу дизара цIерагIча «Оргтехника» яхача производственни объединене грозненски «Электроприбор» завода гальваника.

1986 шера 10 июне арадьыначча СССР Лаххехьарча Совета Президиума Указагlа хьалха боахам гIиллон, наьна техникага Галашбеча кIезиг дехарехь коммуналлаш цIахьяцаршеча денхьайтталагIча пятилетка заданеши социалистически дехарашца хьоахаш дечча тоораш машиностроене Министерстве, предприятей, организацей болхлоша, инженерно - технически болхлоша, гIулахьерча наха СССР орденаш медалаш еннай, цу дьакъе:

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ГIОЛЛА

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН:

Оздоев Иоакъзана Даудя — Ахриев Гlалпура цIерагIча «Электроинструмент» яхача наэранонски завода шлифовщика.

Оздоева Аюпа Хьанайна — Ахриев Гlалпура цIерагIча «Электроинструмент» яхача наэранонски завода слесарий бригадина.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ:

Могушкова Динабрагила Iашата — Ахриев Гlалпура цIерагIча «Электроинструмент» яхача наэранонски завода токара.

Плиева Аслана Дугурхана — Ахриев Гlалпура цIерагIча «Электроинструмент» яхача наэранонски завода травильщицана.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕ ХОРЖАМАШ ДАРА ЙОЛЧА ОКРУЖНОЙ ХОРЖАМИЙ КОМИССЕШКА

«Нохч - Гlалгlай АССР Лаххехьарча Советс хоржамаш дарах долчаь» Нохч-Гlалгlай АССР Закона 39 статьина тIехьажа Нохч-Гlалгlай АССР Лаххехьарча Советс депутатална харжа кандидаташ оттабеш къаьхьега коллективий собранеша отгадеш хьайдеш, протоколаша, а, йоагIаш йолча хоржамий округашка гIолла йоашш харжийта раьза хилараш болча напатийн а, Малиновешка а хьежа, окружной хоржамий комиссешка Нохч-Гlалгlай АССР Лаххехьарча Совета депутатална нандрататаш регистрацин йирг.

г. Грозне Ленинскн района № 11 йолча Московски хоржамий округ гIолла Малхбузарча электрически сетей болхий, инженерно-технически болхлоп гIулакхерча наьхен коллективо оттавьча **Касаев** Лема Алаудиновичуа, 1954 шера вахьа, КПСС члена, ВЛКСМ Нохч-Гlалгlай обкомаш хьалхарча секретара;

г. Грозне Заводской районна № 23 йолча Заводской хоржамий округ гIолла В. И. Ленина цIерагIча Грозненски механикальна чахьдоахача завода болхлой, инженерно-технически болхлойн гIулакхерча наьхен коллективо оттавьча **Тарасов** Дмитрий Константиновича, 1941 шера вахьа, КПСС члена, ВЛКСМ Заводской РК хьалхарча секретара;

г. Грозне Октябрьски районна № 43 йолча Свердловски хоржамий округе гIолла Грозный станце локомотивни депо болхлой, инженерно-технически болхлойн гIулакхерча наьхен коллективо оттавьча **Маманков** Владимир-Григорьевича, 1955 шера вахьа, КПСС члена, Грозный станце локомотивни депо машиниста;

г. Грозне Старопромысловски района № 49 йолча Жигулевски хоржамий округе гIолла Грозненски ремонтно - механически завода болхлой, инженерно-технически болхлойн гIулакхерча наьхен коллективо оттавьча **Архипов** Петр Михайлович, 1934 шера вахьа, КПСС члена, Нохч-Гlалгlай АССР Пачхьалкхен яхархамзлен комитета председателна;

Надтеречни района № 104 йолча Знаменски хоржамий округе гIолла Надтеречни района «Знаменский» совхоза болхлой, инженерно-технически болхлойн гIулакхерча наьхен коллективо оттавьча **Кузнецов** Вадим Ивановича, 1936 шера вахьа, КПСС члена, Нохч-Гlалгlай АССР военни комиссара;

Советски района № 131 йолча Борзовски хоржамий округе гIолла Коровка цIерагIча колхоза колхозхой коллективо оттавьча **Дзейтова** Джабраила Лидина, колхоза хьалхарча секретара;

г. Грозне Грозненски ремонтно - механически завода болхлой, инженерно-технически болхлойн гIулакхерча наьхен коллективо оттавьча **Архипов** Петр Михайлович, 1934 шера вахьа, КПСС члена, Нохч-Гlалгlай АССР Пачхьалкхен яхархамзлен комитета председателна;

Надтеречни района № 104 йолча Знаменски хоржамий округе гIолла Надтеречни района «Знаменский» совхоза болхлой, инженерно-технически болхлойн гIулакхерча наьхен коллективо оттавьча **Кузнецов** Вадим Ивановича, 1936 шера вахьа, КПСС члена, Нохч-Гlалгlай АССР военни комиссара;

Советски района № 131 йолча Борзовски хоржамий округе гIолла Коровка цIерагIча колхоза колхозхой коллективо оттавьча **Дзейтова** Джабраила Лидина.

ПАРТИЙНИ ХРОНИКА

✦

ГРОЗНЫЙ

Ухх деношка парте Октябрьскаи райкоме хилар КПСС РК бюро заседани. Цига дийцар «Цлма - технически прогресс елга Iалицдеча коммуникаи авангардни лоархIаме айбара «Промавтоматика» яхача Iилма-производственнаи объединение опыгни заводa кулгалдеча аппарата цехови партийни организацде партийни бюро бечу балхах долла дош.

Партийни организацде секретара В. Васильева яьча отчетага ладийIачул тIекъаIга къамъалаш дьача заводa директора В. Белоусова, объединене директора А. Опришюс, парте райкома бюро членалга белгалдаьккар Iилма - технически прогресс сихъяра, керда технически техникализированни производствена юкъеIоалеларга заводе лерларIа чакхдоаккаш хилар, эргалонаш яра хьадда мероприятеш кхоачашъьлъяра. Бакъда, цунца цкъана мIезига дац диснарш а.

Уж кхоачамбоанарган белгал а доахаш, нийсъяллйта лелдарлоцш дIалхара. Iилман техникан карагIдайтарган производственна лерларIа юкъекъулъяра тIадерзадь керда, доккхий декхаран а оттадеш, цу гIулакех бола коммунистийн лоархIам керда лагIа тIа а доакхаш, партийно - политически бола цIенкахетта тоабелла хьадийкар бюро заседане къамъалъ дьача парте райони комитета хьалхарча секретара Л. П. Кизилова. Цига жшта дийцар кхидолаь деша а.

«КПСС XXVII съезда решеница дIидекхяшна кьежа - кьежа деношкеи проработка ечя эргалонаш яра, цун дикали цох тIехьхара хьалхараи товдара тIехьа «СевНИИГИПРОгаз» института парт-ком формацера ладийIачуя тIехьа дуцнаца деша хьакъехьа института партийни организацена, еррига коллективна балхах хьахиннача дичаноа боагIган бола мах а баь, заседане дакъа лоацш хиннарша хоадамбоаннаш белгалдаькар цу лоархIаме-ча балха тIа коммунистана, беррига - Iилмахоша дуьсийта гIалаташ, кIадда а лоацш, тха технични коллективна ухх тайпара предложенеш юкъехьа лов цунна:

Техникмашка деша хьакъунйбара Iилм этнар тIе юкъер-

Оаха яздьчун лерагIа

«ТАМАШИЙНА САТЕМ»

Ишшта цIи йолаш яр ухх шера 27 мае арадьннача «Сердало» тIа кепатеха хинна критически материал. Цу тIа дуьназ Малгобекски райбеткомаца «Красный пахарь» колхоза партхомо, халкъа депутатийн Карталинскн станични Совета исполкомаи культура станични учреждеченеи бечу балхах» дола доцш дийнад ухх деношка уьхаза хиннача парте райкома бюро заседане.

Цига къамъалаш дьача парте - райкома хьалхарча секретара В. П. Борискина, «Красный пахарь» колхоза партхома секретара М. Юсупова, халкъа депутаташ Карталинскн станични Совета исполкома председателга В. Кузьменкое, къамъалъ дьача кхьбарша белгалдаьккархар станица культура учреждеченеца колхоза партхомага, стансоветага цкъана клубни учреждеченеи спортивни сооруженеи дукхагIа пайда иибелга вIаштIехьдьаьккхаларга. Станични культура цIагIа, колхоза цIена - уголке еррига мероприятеш хьалхе а оттальча планагIа чакхйоах, наст-наста ду тIема, къальгама, парте ветеранашцага кагIгIол вIаштIехьтадьаьккхатараш, торжественни хьале накъабоах Советски Эскаре гIулакех де болха кагIй нах, ишшта чакхдоахаш кхыбола мероприяташ а.

СУНЖЕНСКИ РАЙОН

«Партийни а комсомольски - а политически просвещенеи къкъехьаргой экономически образованеи системерча (1985/1986 деша-ца шера итогаш яхача дешаш дувцаш парте райони комитета бюро заседани хинна хиннай уххаза.

Цу дешъ кийчъьяча справка тIа а къамъалаш дацаьна а белгалдаьккхар цу къкъехьа де карагIдинйинарга а нийсдалийта кхочамбоанарга а: Левобережни газета редактора И. Чунихина, Лечина цIерагIа колхоза председателга Ю. Ирбиева, «Победа» колхоза председателга Н. Дороднова.

Лаккхера а лаьрххIа юкъера а образованеи эргаккхар

Тхона иштта бакъахьа хет

(ДУВЦАР КПСС ЦК ПРОЕКТАХ ДА)

Вай парте траницешна да халкъана дагаоьлилга, къкъхегамкой предложеней, замечанеш тIекъаIга. Хланз деррига халкъага Iалъамате лоархIаме документ — «Механкаллкерен юкъера специальни образованеи эргаккхара кертера лостамаш» яха КПСС ЦК проект.

Грозненски учета механизации яра техникума коллективо ца проект терминаш Iома а ва, йийца а йийца, мероприятей комплексни план оттаяьй. Белгалъьлъяха мероприятеи кертера дерлар — специалисташ кийчбелга дикка ланхдар.

Цунца дувзаденна Нохч-IIалгIай АССР, Чечен-Ингушски Балкарой АССР, Кьулбасе-да-Кlирийчен АССР, Ставропольски, Краснодарски крайи, Астраханскн область статуправленешца, Машинформ объединенеца договораш тIоагIье лаьрхIад оаха учетан статистикнаен механизацин яра целевой специалисташ кийчбара.

Грозненски республикен цхьа предприятеи яц тха бухгалтерски отделенеи хьалха Балкарой АССР, Кьулбасе-да-Кlирийчен АССР, Ставропольски, Краснодарски крайи, Астраханскн область статуправленешца, Машинформ объединенеца договораш тIоагIье лаьрхIад оаха учетан статистикнаен механизацин яра целевой специалисташ кийчбара.

Грозненски республикен цхьа предприятеи яц тха бухгалтерски отделенеи хьалха Балкарой АССР, Кьулбасе-да-Кlирийчен АССР, Ставропольски, Краснодарски крайи, Астраханскн область статуправленешца, Машинформ объединенеца договораш тIоагIье лаьрхIад оаха учетан статистикнаен механизацин яра целевой специалисташ кийчбара.

Лаьрхlаяча юкъерча деш**ара сведеней (ССУЗ) дешара-лаборатории база, деша-ра планаша йа ма деххара тоаш, ту гIулакех лаьрхIа тепловой оборудованецен электронно - вычислительнын техникацен ССУЗ Iалашъерга. Цу йола центр хьакхолла.**

Дешара - методически документацена санна, отрасль-специальности дегIайолаьра перспективнаа лаьрхIа йола ССУЗ централизованни методически Iалашо йIаштIехьъьккха.

Хьехархой къхьегама мах хоадабевара социальни нийсхо тIоагIьара духьа, тарифни ставкаш оклады йIаштIехьъ методгIолча дахха стаж дIакхьачча, лаьрхIа-ча юкъерча дешара заведеней кургахоитен общественни организацеитен бакъо де алани лакхара дешан кьестаде.

ССУЗ кулгалхоитта закончагIа тIоагIа дийн, дешара тIидилла, преподавателаш-та шера 720 сахьат долъьл болх хилийта, 720 сахьатан керта йола ставкаца хьехархой квалификаце бонареи цар педагогически говзалгеи хьакхе оттае.

Хьехархой къхьегамеи бытен хьалаш товде, медицински санаторно - курортни дарба дара цахаддиш терта е. ССУЗ болхлоштта чубаха цIеноп, салIара бараш, сапатореш, профилактореш хьарга яхчан средствеш хьакхе министерстваша, ведомстваша.

Л. МИРЗОЕВА,
Грозненски учета механизации тIна техникумга директор.

Тайп-тайпара дувц доацар

Цкъа сарахьа Малхбузерча Германе телевидене хьалхарчеи цоллагIчеи программеча (АРД-и ЦДФ-и) советски столице кIийчъь репортажаш дIаIоьаслар Бонице, ма дарра аьлча, наха дикка ладувIлар а доацш. Спектакль лоззьалъар СССР-ерча ФРГ посольстве коа.

Юкъьяница йоккхача планиIа хьакъехкар... шурий пакет. Цул тIехьагIа телеиераш тIаIийр яьлча йохке дацача, ма дарра аьлча, хоарпамашта, салата, хоахашта. Деча хоамерIа. Москвай тикашнарен рынкашнарен ийцача, продукташка тIоагIга кьонашнар лор Гейгера счетчик а йолаш. Цо деш хиннача гIулакехча кьежача, из Москве болча Малхбузерчъ Германе дипломатийн ФРГ-ера посольстве хьакъехкача счетчика шортгIга эгалу стрелка, нишъяь хьакъо цо ду гIа. ТIехьхьара цийй доош оал мекдика:

— Москве йийача цхьанна а продуктага йоккха радиации яц. Цига ма-кхаъ а, Советски Iеттаьхьа ца йеш, чура резервнаи лех цар. Хоанца фондашца а баь ца I

Литературни оагІув

ЦІИ ЯЛАР

ДУВЦАР-ХИННАР

Крана кІал кулгаш а дила, цІагІа чуваьлар Султан. Тетта пайхар ца хилла пишла йисте тІках лоьззаш доахка берашка дар. ИйбиГ дохкархо яр, шу кІайн эпархой бар. Баьхьа, эцархошта бе даьккараш шІенна туман кахьаташ дар.

— Ахча мичара денад шоана? — хьаттар Султана.

— Воте деннад — дар денна жоп.

Ноанал деш йсалла сесаг йистхІар:

— Берий - наььвежарий бар ухъаза. Уж-м ираз долаш бераш дьяра дар: цІъ наьна вошца, наьнанна — аьлий мо нах ба, шортта хьал а доаш.

— ІІхьи дьяошна а ДІалархІа Іа, — тІахетар Султана.

— Дьа вежарий-м ахархой бар, ахкарна дала меттел, шоашта а доацаш.

Ший тІаьда кулгаш а йІца, кухне ДІачуваьлар Султан, во бІарахьабаІ сесага, иЦрвенна, ше хьалха ца хьежжачча тайнара, БІаргашна ъетача болата бесах сесага хайта дуьхьалгІар шийна хеттача тайнара а верриг а карагІеча боацилга. Цудуьъа ший дош бегашта дерзаде хьежар из. Цу хенна хьачуйийхьача вийІна толхадир дерриг а.

— Къелал бов а боахкаш яхий Іа, мама?

Тохара-еттара вІалла тІера вацар да. Хьаъта. Хьанаше из мишта ду а па хоьш. Тоара техар цо йийга. Кьы йист а па хулаш, хьайъза балха хоьанахар.

Сайрийна ер балхара чувеча, бераш бІагІара хьежар дьяна, сесаг а хьежар сакхъьяьчча санна, иЦрвенна.

— Хьо-м мух йоагІаш а хишшаш, — аьлар Томас, мичча бесса въмаьлл доладе ПерташІ, Кхы йист ца хулаш ХІама дика а вьяна, ГІеттар Султан.

— Иштта, дІа-хьа йист ца хулаш, дахардла вай?! — хоа а йистхилар Тоца.

— Са дагардар ха хоалаш хьо? ДІаховдяа хьсна: Іа сох е лаьрхІа оатхал сох хургьаш хьона. Хьанз карІомавааь-ку из ер аьнна, хьона дагалехача хана, эггара хьона дагадоацар хургда.

— Бегашта яьнначу дешах лаьа Іа ер доккха хІама? — говза, из воаставе еллар нах.

— Ах хьо ъуь дунха ха я, Говза хила гІерт хьо. Лаьра, Тома хетарехьа, карнаька ВашаагІбелла маъа бе мотташ ма ва со вай шинне хеттар. Вераш дедаре-м атта ДІахоададерздар вай ер...

Ший цІагІа ДІачувахар из, сесага деча къаьхьага ца а ца дувгІаш. Ший маьнге тІа арКъала а ваьнна. Іовижа, уйла ешиллар, оййса Іооаъъаллаьдца, Хьалха віалла зуьш ца хиина дукхха хІамаш хьадагадехар. ...Нускал дена ши бутт бевзина — ха яр из. Шолжа - ГІалий тІа ваьна. тина чура пусуьла кофта йІцар Султана, ший Іаьдалах Тома боЧаяккха дагахьа. Ша а вена, ДІанхоздаир говгІар. Вог а эза, ела а кьежа: «Барнал хьона! Дуьхьа вахадна! Соиа дика хетар де ма гІийрзвий хьо. Изза мо пахаккаш - ахкаьлъеч-м ъавьа ий Чинний. Мурзала йоІ! Цуп дукхха дикагІьяраш тха бада бизза йда», — аьлар, ца яшшаш.

Цьха Наьсарезоа цІа йоагІаш цо йІца дудх а дагадеш Султана. Нускало дийцар, из из мишта ййцар, цу къонахчунга ше курга дьа къаьлъ. Со Чинний. Мурзала йоІ я, хеда хуггба хьона, данм дудха яй кхийхача цІагІара я со. ЛерттІадар хьвоза Іа, диккъвар хьа а хоаддаме. Водяр-м фузнагІа бе-бакха доацача ахархоша ДІазнаргдар, — аьлар аз цунга яхаш Томас дийцар.

Массеза а зуьлъан тІахкхуш, доуаш хІапа ваш хьо яхаш, уццІаьша а витанар Султан. Цар ІьадалахІ базар ца ер сар бацар. Тхоца хьаййна хила веза хьо, йоахар.

Таьнкара доагІаш дар из дов.

Нускал цІакхачале а гучадьадар дахалаш цсайла бапаш боацилга. Нус йолча а хинна цІакхьяр - Султана вежарий.

— Сона-м хац, — аьлар боккхагІоолча Іаме, — цхьа ноай хьайра оамаш ноапаш ма ба уж. БІарахьажар а, йистхидар а, бодабалар а доккхал долаш. Вайна дегаза йола уж оамалаш чІоагІа тІехках лета нах ба уж. Товргдий-те вай цаца? Вешта, вай-м товргдар, уж товргдан сона къаьстина дика хетаннар дай хІама тІадаьккаш хийхна вордингаш, Доккхала, вай цецдаха гІетар уж. Шоай уІла-нитарг долаш фу да из. Вайна хийра цІий да из из. КІаьнках къа-м даьва хет со сана. ГІув чу ма кхоссална вай из, ваха хоаве а дена.

Воккхаргара хьаккхийтар хоадламе дош хоса, модни кийчбенна хилийта дус йоаъа ухараш, нахах эхь хет шоашта. Галифе тІезовхарап ма ахийта. Из дерриг лагаш а ший дагабевзина хьувзар Султана корта, Іалаьмита «ІоагІа базара тІаьккуьш яр Тома. Султана дуьхьа дийца-ча а хІама хулаш дацар.

...ЦІъан дийнаъца балхара чуъсагІача Султана ДІаргадайра доалаьохуьи коа дьяла Іанз. Из нах Іалаьмате «ІоагІа базар еш воаа сат. Томаи-на дика масал дар цун вехах. Боргаг1ьаьина бедаш деэал бар, чухьоъаш йоалаш милиций яр. «Бхар бапаргахой боанг!а — гІадяьха йийкбар Султанага. Дуьке миссел йода йоккха КамАЗыи йизза из ер йьна, хьона дагалехача хана, эггара хьона дагадоацар хургда.

— Ваьнна яьнначу дешах лаьа Іа ер доккха хІама? — говза, из воаставе еллар нах.

— Из хьо ъуь дунха ха я, Говза хила гІерт хьо. Лаьра, Тома хетарехьа, карнаька ВашаагІбелла маъа бе мотташ ма ва со вай шинне хеттар. Вераш дедаре-м атта ДІахоададерздар вай ер...

Ший цІагІа ДІачувахар из, сесага деча къаьхьага ца а ца дувгІаш. Ший маьнге тІа арКъала а ваьнна. Іовижа, уйла ешиллар, оййса Іооаъъаллаьдца, Хьалха віалла зуьш ца хиина дукхха хІамаш хьадагадехар. ...Нускал дена ши бутт бевзина — ха яр из. Шолжа - ГІалий тІа ваьна. тина чура пусуьла кофта йІцар Султана, ший Іаьдалах Тома боЧаяккха дагахьа. Ша а вена, ДІанхоздаир говгІар. Вог а эза, ела а кьежа: «Барнал хьона! Дуьхьа вахадна! Соиа дика хетар де ма гІийрзвий хьо. Изза мо пахаккаш - ахкаьлъеч-м ъавьа ий Чинний. Мурзала йоІ! Цуп дукхха дикагІьяраш тха бада бизза йда», — аьлар, ца яшшаш.

Ноанал деш йсалла сесаг йистхІар:

— Берий - наььвежарий бар ухъаза. Уж-м ираз долаш бераш дьяра дар: цІъ наьна вошца, наьнанна — аьлий мо нах ба, шортта хьал а доаш.

— ІІхьи дьяошна а ДІалархІа Іа, — тІахетар Султана.

— Дьа вежарий-м ахархой бар, ахкарна дала меттел, шоашта а доацаш.

Ший тІаьда кулгаш а йІца, кухне ДІачуваьлар Султан, во бІарахьабаІ сесага, иЦрвенна, ше хьалха ца хьежжачча тайнара, БІаргашна ъетача болата бесах сесага хайта дуьхьалгІар шийна хеттача тайнара а верриг а карагІеча боацилга. Цудуьъа ший дош бегашта дерзаде хьежар из. Цу хенна хьачуйийхьача вийІна толхадир дерриг а.

— Къелал бов а боахкаш яхий Іа, мама?

Тохара-еттара вІалла тІера вацар да. Хьаъта. Хьанаше из мишта ду а па хоьш. Тоара техар цо йийга. Кьы йист а па хулаш, хьайъза балха хоьанахар.

Сайрийна ер балхара чувеча, бераш бІагІара хьежар дьяна, сесаг а хьежар сакхъьяьчча санна, иЦрвенна.

— Хьо-м мух йоагІаш а хишшаш, — аьлар Томас, мичча бесса въмаьлл доладе ПерташІ, Кхы йист ца хулаш ХІама дика а вьяна, ГІеттар Султан.

— Иштта, дІа-хьа йист ца хулаш, дахардла вай?! — хоа а йистхилар Тоца.

— Са дагардар ха хоалаш хьо? ДІаховдяа хьсна: Іа сох е лаьрхІа оатхал сох хургьаш хьона. Хьанз карІомавааь-ку из ер аьнна, хьона дагалехача хана, эггара хьона дагадоацар хургда.

— Ваьнна яьнначу дешах лаьа Іа ер доккха хІама? — говза, из воаставе еллар нах.

— Из хьо ъуь дунха ха я, Говза хила гІерт хьо. Лаьра, Тома хетарехьа, карнаька ВашаагІбелла маъа бе мотташ ма ва со вай шинне хеттар. Вераш дедаре-м атта ДІахоададерздар вай ер...

Ший цІагІа ДІачувахар из, сесага деча къаьхьага ца а ца дувгІаш. Ший маьнге тІа арКъала а ваьнна. Іовижа, уйла ешиллар, оййса Іооаъъаллаьдца, Хьалха віалла зуьш ца хиина дукхха хІамаш хьадагадехар. ...Нускал дена ши бутт бевзина — ха яр из. Шолжа - ГІалий тІа ваьна. тина чура пусуьла кофта йІцар Султана, ший Іаьдалах Тома боЧаяккха дагахьа. Ша а вена, ДІанхоздаир говгІар. Вог а эза, ела а кьежа: «Барнал хьона! Дуьхьа вахадна! Соиа дика хетар де ма гІийрзвий хьо. Изза мо пахаккаш - ахкаьлъеч-м ъавьа ий Чинний. Мурзала йоІ! Цуп дукхха дикагІьяраш тха бада бизза йда», — аьлар, ца яшшаш.

Цьха Наьсарезоа цІа йоаъа йІцар цо йІца дудх а дагадеш Султана. Нускало дийцар, из из мишта ййцар, цу къонахчунга ше курга дьа къаьлъ. Со Чинний. Мурзала йоІ я, хеда хуггба хьона, данм дудха яй кхийхача цІагІара я со. ЛерттІадар хьвоза Іа, диккъвар хьа а хоаддаме. Водяр-м фузнагІа бе-бакха доацача ахархоша ДІазнаргдар, — аьлар аз цунга яхаш Томас дийцар.

Массеза а зуьлъан тІахкхуш, доуаш хІапа ваш хьо яхаш, уццІаьша а витанар Султан. Цар ІьадалахІ базар ца ер сар бацар. Тхоца хьаййна хила веза хьо, йоахар.

Таьнкара доагІаш дар из дов.

Нускал цІакхачале а гучадьадар дахалаш цсайла бапаш боацилга. Нус йолча а хинна цІакхьяр - Султана вежарий.

— Сона-м хац, — аьлар боккхагІоолча Іаме, — цхьа ноай хьайра оамаш ноапаш ма ба уж. БІарахьажар а, йистхидар а, бодабалар а доккхал долаш. Вайна дегаза йола уж оамалаш чІоагІа тІехках лета нах ба уж. Товргдий-те вай цаца? Вешта, вай-м товргдар, уж товргдан сона къаьстина дика хетаннар дай хІама тІадаьккаш хийхна вордингаш, Доккхала, вай цецдаха гІетар уж. Шоай уІла-нитарг долаш фу да из. Вайна хийра цІий да из из. КІаьнках къа-м даьва хет со сана. ГІув чу ма кхоссална вай из, ваха хоаве а дена.

Воккхаргара хьаккхийтар хоадламе дош хоса, модни кийчбенна хилийта дус йоаъа ухараш, нахах эхь хет шоашта. Галифе тІезовхарап ма ахийта. Из дерриг лагаш а ший дагабевзина хьувзар Султана корта, Іалаьмита «ІоагІа базара тІаьккуьш яр Тома. Султана дуьхьа дийца-ча а хІама хулаш дацар.

...ЦІъан дийнаъца балхара чуъсагІача Султана ДІаргадайра доалаьохуьи коа дьяла Іанз. Из нах Іалаьмате «ІоагІа базар еш воаа сат. Томаи-на дика масал дар цун вехах. Боргаг1ьаьина бедаш деэал бар, чухьоъаш йоалаш милиций яр. «Бхар бапаргахой боанг!а — гІадяьха йийкбар Султанага. Дуьке миссел йода йоккха КамАЗыи йизза из ер йь

Гастролеш— Нева тIарча городе

Шца кIира соигIа ха я Х. Нурадилова цIеригIа Нохч — ГIалгIай паччахьалкхен драматически театра труппана Ленинграде 1-ча патIилетка культура Дворце шиъ гастролаш чаннайоахьан йолу. Ерриге а спектаклаш дика тIаэш лединенградхьа, кхьа ди Дадодаш зад йина йоацIа. Эрмоловаша дерриг а да са- къастдане: Нохч - ГIалгIайчен истори, искусство, актерий говзал, театра репертуар.

Боккха терахь тIабахийта кхьожар уж Базоркина «БIешIерий боадонгара», Гоголя «Ревизор», Иосеплене «Ворда хьаьжачуьра тIекъаIа», Чехова «Юбилей» кхуа спектаклашка.

Кхьыста езаелар Нева тIарча городе бихача наха М. Сондреева оттина «Ленинина». Спектакль чакхъьыначул тIехьаьгIа дIаьхха тIоаран тоацига тIаийдар цар из.

Хь. ИСРАИЛОВ.
Ленинград.

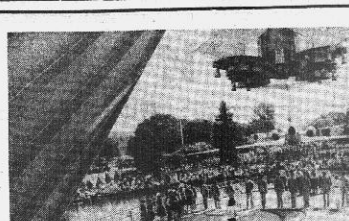

КЕРТТЕРА ЭКЗАМЕН–УРОК

Л. Н. Толстой цIеригIча Нохч - ГIалгIай паччахьалкхен университета выпускниканаш шоай тIехьажа дика- мендаш дIалуш ю. Кастчаста- гоо йиш я укхаза филологически факультета ГIалгIай группера студентанаш. Иалмаи коммунизм яха экзамен дIалуш ба уж.

Дика дешаш чакхйоахьк университетски курс Албакова Фатимас, Костоева Лейлас, Оскаиова Марета, Вышегурова Талс, кхычар, Берриге а выпускниканаш юрташца балха болх.

Со дешь йьГIай Суженски района Орджоникидзевск яхача станице, — аьлар Вышегурова Тас.— Болх беш а цига хуьлий со. Уна коша яхча кайначох кхоачам бьь Iе йиш йоацIаргI. дIахо йодача хана укхаза iомадаьл. иоаргIде эдоаргIа со. Керттера экзамен — хьалхара урок.

М. МАЖИТОВ.

МОСКВА. СССР халичъа боахамех карагIдаьлиларий выставка IиIме, промышленностне, юртбоахамаге культуре карагIдаьлнараш хьаьхокха. пропагаида ю центр я. Хlаиз нига Сийлахь Октябра 70 шу дизара хетаьлъа цIоллагIча Ерригсконни халичъа творчества фестивала программаш концерташ луш я мехка диларIйола самодеятельни коллективаш. Уггаза иной говзаьлхьажкар Российски Федерале дикарIйодча агитбригадаша. Цар красатирически программа лодырашш, туьнеэдиаш, даьсса табар дуьларш, бюрократаш Iотоlабеш яр.

СУРТА ТIА: выставке бакъочарна халхъашка тоновременно фильма премьера. ацIенторе культуре Российски 9.20 — «Спортлото» 27-гIа Федерале дикарIйодча агитбригадаш.

Г. ХАМЕЛЬЯНИНА сурт.
ТАСС фотохроника.

АГИТБРИГАДА — КХАШКА

Безаме вIашагIкхетар

Грозненски районе дика йоацIа я Петропавловски ятача станицера «Дошо калгI» яха агитбригада. Цуна чувоагIа эийтта саг- ум да музыкальни школа хьехархой а дешархой а, культарча культура цIеи директор Донейко Надежда Петровна. Ворт шу хьажа агитбригада вIашагIьеллар а цунна кулгаллеш вар а музыкальни школа директор Горчханов Мухьмад ва. Таханарча хано дIадехар юкъедоагIаш я агитбригада программа. Уж пера цун девиз я: «КПСС XXVII съезда решенеш — вахаре!» яхаш. Шоай сценически миниатюрашца, иллешца, художественни чтене, частушкаш, сатирически куплеташа дувц вахаро тахан юртарча къаьхьегамхошта хьалхашка оттадеча декларет, дикачех, ихоачамбодарех.

Духха ха йоацIаш самодеятельни артисташ баха хIлар «Загорский» яхача совхоз къаьгIегIской болча, Агитбригада доаькъашчоа а ахархой а вIашагIкхетар хIлар № 1 йолча тракторно-полеводчески бригаде.

Цу дийлахь музыкальни школа преподавате д а ш а, кхычар тайп-тайпарча концертни номераша самукъадаьккхар механизаторий.

М. ТУТАЕВА.

Редактор
О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

КАГИЙ НАХИ МЕХХАРИЙ!

«Чечнягагропромстрой» объединене базерча № 13 профессионально технически училище 1986/87 шера дешархой дIачуьл укх специальностех:

— юртбоахама гIишлоп мастер.
— столяр-плотник
— каменщик-облицовщик (промышленни а граждански а объекташта оформлени яра).
— чертежник-конструктор (архитектурно-гIишлоп профилах.
— газоэлектросварщик
— электротельни сеташтен силовой оборудованеен водопроводно-техническ
— швея-мотористка.

Дешнара хI
8 класс йьккхараштца 3 шу
10 класс йьккхараштца 1 шу.
Деша хьех 8 — 10 класс йьккхи бола кагий нахи механийн.

Дешархой укхаза мах боацаш ваарца. паралин форманца. спецбаркъашца. Iхьаьгна кхычъаьрча хьатIабабькхарап общежитица а Iалашбу.

Дешархошта производстве Iомабеча хана дайкихача ахчах 50 процент дIалур.

Училище болх беш предметни а технически а говзал лакхъера кружкоаш я.

Профессионально-технически училища чакх мел йьккхача дешархошта керкача профессионально-техническ разряд йларехи юкъеъ образовани йларехи дипломаца дола дипломаца дола, и Iомабьча специальностех болх а ду.

Училища «отлично» дешаш чакхъьыкхараш мехкарча вуэашка, техникумашка чкхаьара дIакъонабу лыготно деша отта бонъо а душ.

Училище деша отташ ший документаш:

1. **Директора цIеригIа заявлени.**
2. **Образован хIларех дола документ (тешал е аттестат).**
3. **Дийшача моттигера характеристика.**
4. **Медицински справка.**
5. **4 сурт 3х4.**

Занятеш IаIйодалу 1 сентябре.

Училище адреса: г. Грозный, пос. Мичурина, Албогачиева цIеригIа ул. 30.

№ 27 йолча автобусаца «Конечная» яхача остановке кхачалца вахча веза.

ХЬАМСАРА ЭЦАРХОЙ!

* «Промтовары» яхача розничн торговле объединене цIеригIа болчаш курсыя импортнии (ЧССР) даймехкен производства бижутерец.

Тхо тинкашца шун муьта ро хургIа гIишлоп, юоъарг. ГIалгIашца, хIлиисаш, брошкаш.

Тинкай адресаш:

«Спутник» — Ленина цIеригIа ул. 16.
«Сюрприз» — Орджоникидзе цIеригIа пр., 91
Дувла тха тинкашка!

«Промтовары» объединени.

ДАЙ-НОАНОЙ ТЕРКАМГА!

Диц ма де № 33 йолча «Малыш» яхача тика тIа дувла (Красни фронтовикни, ул. 2). Цу чу йоххаш хургIа геттара эIамгача бераштта лаьрхIа комплекташ, Румыне хьаьа, йолча колясканца лаьрхIа комплекташ.

Тхо хьех шуга тхоай тIа тика тIа!

«Промтовары» объединени.

ТЕЛЕВИДЕНИЙ

5 ИЮНЬ
КООПЕРАЦIЕ ДУНЕН ХАЛИХЬАШТА ЮКЪЕРА ДЕН
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «АБВГДейка».
9.12 — «Интересна школа»: эрганикхара проблемеаш».
9.40 — Симфонически эстрадни музыка оркиестра нон-церт.
10.10 — «Саг, Iьаьтта, Сигален аренаш».
10.55 — Суртэшца гойтара мискусство. Довзийташ дувшар.
11.40 — «Массанна а хIарамена а».
12.10 — «Теннисе театр». СССР халичъа артиста Б. Образцова исколлмах дола тешаш йина.
13.05 — СССР халичъа артиста, кинорежиссера И. Пырьева «Трактористаш» фильмаш. «Сен, нарна и пастух» яха фильм.
14.30 — «Ха».
14.45 — А. Хачатурянца музыка тIа «Маскарад» яхача фильм-балета премьера.
15.50 — «Замэх а шийх эI. Политически автомати. Анна Ахматова.
16.10 — «Дийнача хIамай ду- мен тIа».
17.10 — «Хи тIа лела нуррог- ташш яхача телевизионни документальни фильма премьера.
17.30 — «Музыкальни нийс- денна тамашийна хIамаш». «Музыкаль спутника тIа» яха музыкальни-комични фильмаш.
18.10 — ЦI экране дахьхьашка. «Дог-майрча турплах Ай- венгог йола баллада» (илм).
19.40 — «Кердадараш».
19.45 — «Ереване хьех шю» (эстрадни програма).
21.00 — «Ха».
21.20 — «Дийнача лоламаIга долу лоолий дневник».
23.50 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Iуйраназа гимнастика».
8.20 — «Юкъмацийн тамашийна дуне». Iилман-популярни фильм.
8.30 — «Ритмически гимнастика».
9.15 — «Господина Йина тIа». Художественни фильм.
10.45 — «Iуйраназа почта» яха музыкальни передача.
11.00 — Дийнача лоламаIга лоатта- рап. Цеграш яхар. Вай хIанара пати. бераш.
15.30 — «Оттадаь вахарап а дунехьа» дан яха барайтта серпан йолча телевизионни худо- жественни фильм «Го бар» яха 15-гIа серп.
16.30 — ««Ночч-ГIалгIайчен кIира».
16.40 — «Телевизионни тIа. шагIкхетархьа».
17.20 — Кинонурал.
17.30 — Тахан — Кооперацие дуне халичъагIа юкъера Дн (нохчий меттала).
18.00 — Кооперацие болхлоош. тех концерт.
18.30 — Дийнача лоламаIга лоозарап. Баскетбол (кхаллам. Ма- рафон (кхаллах).
19.45 — «Бийса дахьхьара хийла шун, бераш».
20.00 — Дийнача лоламаIга лоозарап. Марафон. Финиш. Ненкар. Вай хIанара пятиборье.
21.00 — «Ха».
21.30 — «Хьалхара рейс». Телевизионни фильм.
22.45 — «Кердадараш».

6 ИЮЛЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Ритмически гимнастика».
9.10 — «Зиз тохаш латт Сал-наша» яха телевизионни документальни фильма премьера.
9.20 — «Спортлото» 27-гIа хIидим тассар.
9.30 — «Тургалетта сахьат».
10.00 — «Советски Союза гIуланк дош» яь.
11.00 — «Iуйраназа почта». яха музыкальни передача.
11.30 — «Инжебарий клуб».
12.30 — Музыкальни инеск.
13.00 — «Турнира сахьат».
14.00 — Форда тIарча а хиш тIарча а флота болчаш Денна воля дуьхьа документални фильмаш «Къубасеев мижий нив», «Сигайбесса» а къаьнъашца», «Хиш тIарча транспорте пассажирашца гIуланк дара синтаьм».
14.55 — Мультфильм.
15.10 — «Лаьттан тIара эвзар» яхача дуьхьа серпи болч- ча документални фильма (Англи- ни премьера. «Этаран хьалхара яха 3-гIа серп.
16.00 — «Кердадараш».
16.05 — «Старинни» яхача хьалхара Паччахьалкхен ансамбло концерт.
16.45 — «Из шуга а дуьхьгIа».
17.30 — «Горький волча, Никитинскин улице...». Йоазонхочун вахарап Москверача тIех- хьара шерех.
18.00 — «Дуьнен хьалхашта юхьара панорама».
18.45 — «Техьара чара- кашш». «Сан-Франце карусель», «13-гIа номер», «Балашний гIа- ла» яха музыкальнишинний фильмаш.
19.25 — «Кердадараш».
19.30 — Дешнаш дезьарца фильма экран. «Фанфан-Тюль- пан» (Франции).
21.00 — «Ха».
21.45 — Дийнача лоламаIга лоозарап. Йайа атлетика.
23.05 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка с дIаоттаIе».
8.20 — «Хьалхара рейс». Телевизионни художественни фильм. «Эрсий къаьнъаш».
10.05 — «Шераша чакхъоаш- наш хьажар». Телевизионни документальни фильм.
10.25 — «Минсуза» яхача (Нидерланде) Пензенски художест. венни ансамбла концерт.
11.30 — Теннис. Уимблдонски турнир. Англеза передача.
12.00 — «Олимпийски йолча дуьхьара чемпионат. Малаэ- СССР сборни — Англеа сбор- ни. Историн передача.
12.40 — «Инкофаиза».
13.35 — Мультфильмаш.
14.10 — «Дуьц тха нопрессо- понденташ».
14.50 — «Дегагара дегагара. Илли оал Б. Кирова. Фильм-концерт.
15.00 — «Машар а кагирпой а».
15.35 — «Оттадаь вахарап дуьхьагIа да» яха барайтта серп йолча хьалхара телевизионни «Нанка гIа» цIи йолча операцин яха 5-гIа серп.
16.20 — «9-гIа стул».
17.10 — Дийнача лоламаIга лоозарап. Гимнастика (маI- шаI-ах). Баскетбол (кхаллах). Футбол. Вай хIанара пятиборье кхиба шун, бераш».
20.00 — «Дийнача лоламаIга лоозарап. Цеграш. Некдар. Вай хIанара пятиборье.
21.00 — «Ха».
21.45 — «Йадоалаца» яха художественни фильм.

РАДИО

5 ИЮЛЬ

7.20 — Керда лоамаш.
7.35 — 7.40 — Хоамаш. Хьа- оттам.
8.15 — Республикански газетий обзор.
8.30 — 8.45 — «Юртара ва- хаь» (нохчий меттала).
10.15 — Радиостанцеш а занон а» яха радиожурнал (гIалгIай меттала).
10.35 — 10.40 — Реклама.
11.00 — «Ныначаь».
11.30 — 12.05 — «Театр минифонна уллуе».
12.40 — «Историнарага цун хьадувургар, хIаранена цо хьайгача кIира хьаьгIа цо социализма принципаш». Мик. рофона хьалхашка ва А. Шай- хиев.
13.00 — 13.15 — Реклама.
13.15 — «Сегодня» наьхьа чулвалар». «Промавтоматика» НПО-па передача.
16.00 — 17.00 — «Музыкальни почта».

УКВ.

17.00 — «Талантий дуьхьа бе- саш».

6 ИЮЛЬ

7.15 — Республикански газетий обзор.
7.35 — 7.40 — Хоамаш. Ха- оттам.
8.25 — 9.00 — «Шоана ду- хкаеза ашарашш».
11.30 — 12.00 — «КIирандий. наьхьара музыкальни програм- ма».
15.15 — 15.30 — «Вокъонаш- шин партийгIатошин йолаш вирд а йолаш а» яха хетаргIа ва- (гIалгIай меттала).
16.00 — «Шоайлен глобуса».
16.30 — 17.00 — «Къона тIех- ьара» (нохчий меттала).
18.00 — 19.00 — «Шоана, нлеца хьоашаа дараш!» Кон- цеш.

УКВ.

17.00 — «Дийнача лоламаIга долу лоолий дневник».
17.00 — «Арсенал» яхача вокально-инструменталин ансамбл концерт.
17.30 — «Ритмическа гимнастика тIа». Литературно - музыкальни композици.

ХьогIаш

Тахан республике гIоллеи Грознеи юкезиг-дукха морхаш а йоацIаш, йоачан а йоапаш, малхболачахьара секунде 5Г. 10 метр чIоагIа муз а хьекхаш а хIинт дагара температура республике 28—37, Грозне 30—32 градус йIоьхкал йолаш хилеп тарлу.

Кхоанеп доммеп хуьлуьлур морхаш а йоацIаш, йоачан а йоапаш, тайп-тайпара оагIонашкахьара секунде 3—7 метр чIоагIа муз а хьекхаш хилеп ферца температура градусе 10—15, дийпахьа 22—27 градус йIоьхкал йолаш хилеп тарлу.

Метеостанцин.

364907, г. Грозный, Маяковске ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редакторе заместителе — 2-85-07; бехьитохкама секретара — 2-84-68; отделаш: партийни хьехар — 2-80-12, 2-54-04; промышленностне трансно ртеи — 2-75-81, 2-65-01; юрта боахама — 2-47-84, 2-90-66; культура — 2-64-75, 2-75-78; письмой — 2-85-64; машинописни бюро — 2-89-51; корректорске — 2-89-88.

ТХА АДРЕС:

Газет арадувл шинарен, ереи, шоаттен деношка

НАШ АДРЕС:

364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-80-12, 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-75-81, 2-65-01; сельского хозяйства — 2-90-66, 2-47-84; культуры — 2-64-75, 2-75-78; писем — 2-85-64; машинописное бюро — 2-89-51; корректорская — 2-89-88.

СФ05221. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске ул., 92, «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 2619.

Письмон цIеригIа

ХЬАМСАРА ЛОАМАШ

Эза редакци! Ялду шуга Ахриев ГIаппура цIеригIча «Электроинструмент» завода болхлоша. Тхо, болхлой а инженерно-технически персонал а, шера цIца лоаш ГIалгIайче экскурсе хул. Цигарча хозлено ценддаьхь пIадерз тхо. Iоаздг а дешашца дIаала а вIашагIкхьадаргдоаншаш хоза я из.

Вайна массанна ма харра, каьстта цига дIадоладергдолаш да Кавказски перевальн машинкаьхь биллара балхан. Цудухьа но никъ чакхбергболча Кхьаьхалех а кхыча тIе моттигий а кхелах Iалъамате чIоагIа кхераш да тхо. Заведующи ларадаргдоаш да ший уж. фу хургIа тIаьгIе? поведин лоархIаш моттигашца на йий уж. фу хургIа тIаьгIе? проваганда ява деш долчох дийнача.

Тхоца чIоагIа лоара ну гIулакхех «Сердалос» ма дарра изларе. уж памятникаш лорадаргдоаш, царех пайда эцарра.

Баьгдий, ТIаргIама юрт юлдарг-я яхиига?

В. ВЕДЕНЕЕВ, Н. ЧАПИЕВ, Ж. ЛЬЯНОВ, У. БАЛАЕВ, Р. ТОЧИЕВ, А. БУЗУРТАНОВА, Л. КОСТОЕВА, А. МАНКИЕВ, М. ЧАПАНОВА, А. КАРТОЕВ, А. ОЗДОЕВ.

складашта лаьрхIа помещенеш а ергьа аьина.

ЛерхIачох, Аьгенхала юххе е гIерташ я из поселок. Хьаьта цига Нохч-ГIалгIайче- не мештел. ерригача Малхбовалеп Кавказе а геттара кIезига хулаш йоьа диIкха хьу я. Цу сомIа, из поселок сомIа тIа чIоагIа хьаьта кIира, цо хIалакъерча Ихьпорой-Лоама юхера гIалай комплексин панорама, хIаьта кхера боянна карьер юлле, цо гIалаш мегтел, гонахьара Iалам а толхадерда. Цига статин. складской помещенеш. смотровой а промывочни а цIаш яхийта йиш яь. Цар хIаланадерда лоаман гIалгIайчен археологически а архитектурни а памятникаш, гонахьара Iалам, Iалам. Деттра ну хи чура Iаьдало лорабеш бода цIена чкъьоза. Цудухьа из бIехде йиш ю. СССР Министрий Советоь гIаййича сомам тIа чIоагIа- дьаь Каспийски форда а Тийрна а бассейна гонахьара хиш цIена хила дезилга. Лоацца ваьгна, тхо духьала да Эса чIожа промышленни а. обслуживающи а зонаш хилийтара.

— Уж объекташ цига кIира мегарьяш, — йоаХ Нохч-ГIалгIай Госстроя председателя **Дидигов Тамерлана** а.— Памятникаша меттел, гонахьара Iалама а ду гIулакхо за дергда.

Памятникаш лорадар лоархIаме паччахьалкхен деркхар хинна да Iеш, патриотически йулаех а. хIара соместси сага конституционни дехкар а да, хIаьта вай республике хIанз а кхеташан уж культурни гIирсаш къьхьегамхошта коммунистически кхетам балара бокхка низ болаш долга.

Деррига чIоагIа хIинца йоаторна геттара ез йола уж моттигаш наха йовзийтар, цига наьхьаш пахкап, эшап дола кхьадар даш.

Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совето 1967 шера тIаийца соцам бар, масала, Аьрзе комплекс йолча гонахьара Iаламаш. Аьрзе комплекс йолча Iаламаш. Цунах бокхка пайда эцарра. Цунах тIаделха наьхьаш дахка, гостиницаш, кафеш, рестораназ чIоагIа туристски базаш яхна, аьина. Из сомаи тIаийца 20 шу гаргга ха я, хIаьта хьадаь хьа дар дац. Наха, паччахьалкхенна пайда на душ латтаргIа культура а архитектура а памятникаш. Сона дагаьух Тихьаба-Ерда яхача памятник лоаторна ер хиннача Грузински СССР- хьукмат Аьгаземе кафедра заведующе Хамшашвили Леон Алек. сандровна аьинар: «Эхь да ух вух тайпара ружька пайда на эцарра доаддар».

Уж моттигаш вайна геттара ез йола уж моттигаш наха йовзийтар, цига наьхьаш пахкап, эшап дола кхьадар даш. Из сомаи тIаийца 20 шу гаргга ха я, хIаьта хьадаь хьа дар дац. Наха, паччахьалкхенна пайда на душ латтаргIа культура а архитектура а памятникаш. Сона дагаьух Тихьаба-Ерда яхача памятник лоаторна ер хиннача Грузински СССР- хьукмат Аьгаземе кафедра заведующе Хамшашвили Леон Алек. сандровна аьинар: «Эхь да ух вух тайпара ружька пайда на эцарра доаддар».

Уж моттигаш вайна геттара ез йола уж моттигаш наха йовзийтар, цига наьхьаш пахкап, эшап дола кхьадар даш. Из сомаи тIаийца 20 шу гаргга ха я, хIаьта хьадаь хьа дар дац. Наха, паччахьалкхенна пайда на душ латтаргIа культура а архитектура а памятникаш. Сона дагаьух Тихьаба-Ерда яхача памятник лоаторна ер хиннача Грузински СССР- хьукмат Аьгаземе кафедра заведующе Хамшашвили Леон Алек. сандровна аьинар: «Эхь да ух вух тайпара ружька пайда на эцарра доаддар».

Цул совгIа, цига я гIалгIай халкъа общественни деятелаш бенна Фуртог яха юрт. Цигара хьаваьнна этгара халкъара гIалгIай этнограф-Ахриев Чахьа-ла, революционер Ахриев ГIапур, народоволеп, гIорвьаьнача эрсий лодарохочун В. Короленко дотгагIа — Ахриев Аьадул-па, этгара хIалакара гIалгIай летчик Ахриев Рашидбек, художник Ахриев Хьажбий-кар.

Кхувш йоагIача тIехьенна патриотически кхетам балара пайда ца луш, боагIача бесса мехкарча туристана пайда ца эцарра хIа цига хьаЙийдла ГI. Ахриева музей а.

Б. Б. Дарсигов:

Октябрьски революци яьнначул тIехьагIа. СССР халичъ историн а культура а комплексно йоза йолаьвуьл тIехьагIа мара йоагIгIаш йола терго яьлг яьй кхаьрза архитектурни памятникий.

Кавказа лоамех чакхболача машинкиъь биллара дуьхьа заленна цхьаьлоза а дешан Iоацца ваьгна, тхо духьала да Эса чIожа промышленни а. обслуживающи а зонаш хилийтара.

— Уж объекташ цига кIира мегарьяш, — йоаХ Нохч-ГIалгIай Госстроя председателя **Дидигов Тамерлана** а.— Памятникаша меттел, гонахьара Iалама а ду гIулакхо за дергда.

Памятникаш лорадар лоархIаме паччахьалкхен деркхар хинна да Iеш, патриотически йулаех а. хIара соместси сага конституционни дехкар а да, хIаьта вай республике хIанз а кхеташан уж культурни гIирсаш къьхьегамхошта коммунистически кхетам балара бокхка низ болаш долга.

Деррига чIоагIа хIинца йоаторна геттара ез йола уж моттигаш наха йовзийтар, цига наьхьаш пахкап, эшап дола кхьадар даш. Из сомаи тIаийца 20 шу гаргга ха я, хIаьта хьадаь хьа дар дац. Наха, паччахьалкхенна пайда на душ латтаргIа культура а архитектура а памятникаш. Сона дагаьух Тихьаба-Ерда яхача памятник лоаторна ер хиннача Грузински СССР- хьукмат Аьгаземе кафедра заведующе Хамшашвили Леон Алек. сандровна аьинар: «Эхь да ух вух тайпара ружька пайда на эцарра доаддар».

Уж моттигаш вайна геттара ез йола уж моттигаш наха йовзийтар, цига наьхьаш пахкап, эшап дола кхьадар даш. Из сомаи тIаийца 20 шу гаргга ха я, хIаьта хьадаь хьа дар дац. Наха, паччахьалкхенна пайда на душ латтаргIа культура а архитектура а памятникаш. Сона дагаьух Тихьаба-Ерда яхача памятник лоаторна ер хиннача Грузински СССР- хьукмат Аьгаземе кафедра заведующе Хамшашвили Леон Алек. сандровна аьинар: «Эхь да ух вух тайпара ружька пайда на эцарра доаддар».

— Машинкиъь а автомобильни а никъ буллаш ца тхо наст-каста вIашагIдеттаделу.—йоах **М. Азиева.**— Республика массаза а контакт я гIишлохоашца, оаха яхар пар ца деш хIанзалца. моттиг нийсъешаш. Лоамашкара памятникаш лорадара гурий специалисташа кийчаь, проектно - технически документаш да. Реставрацин сергьа Тихьаба-Ердана, цхьанашаха реставраци а консервани а лъй Аьрзеп. БальгIаш. Дьыггаза. Фундаменташ. Хьайийлаш ГI. Ахриева музей. Лоаман памятникашта паспортизаци еш я. Тахан кийчаь 150 паспорт да. кхы кийчаь деш ваш 300 па. Буклеташ. значкаш арахеп.

Цу памятникий эстара чIоагIагIа болх моастагIий ба Наьсарен районера лоамашна ма а лоахан а лелаелеш болна Iуй. ГIалгIан йоазеш Iургаш дохх. гIалашлий, йолаяшка доахан чулелх. Масала Эгьзинга, ТIаргIам. Пхьуй, Озиг яха а. кхыйола а комплексаш метр гарга кхоа хьалгIаца а. Iайола парйийна а, советски я, боахамий а кулгаллой цу гIулакха сагота бан.

Нохч - ГIалгIайчен лоаман районашка юхеиса 400 гарга архитектурни памятник да. Iилмана, культурана, историна бокхача лоархIаме да уж.

Вай мехка хIара шера чIоагIагIа а еш, терко ю материальни культура хьалдоаттараца. «Историн гура памятникаш лорадаргдоаш» лаьрхIа пайда эцарен хьакъехьара СССР Ланкехьарча Совета Президиума Замен — цуна йолча партийна а, советски я, боахамий а кулгаллой цу гIулакха сагота бан.

«Красный молот» завода культура Ша. 17.00. «Курргдар ха йиш йаьй». яха телехьа тIехьенна кинохьокхар.

СДЮСШОРа майдан.

10.00. Просвещение министерства футбольни команда шта юкъе РСФСР хьалхале яккхара яхьаш. 16.00. Футболах ловаш «Спартак» яхача ДСО хьалхале яккхара яхьаш.

С. Орджоникидзе цIеригIа стадион. 9.00. Машинаьрий болхлой физкультурно - унахIенон шоатта- ган.

В. И. Ленина цIеригIа майда. 16.00. Профессиональни а самодеятельни а артистий концерт.

6 ИЮЛЬ

Респотребсоюза болхлой коллективни салаIар. 6.00. Болх беш я «УнахIено» яха ада безам барий клуб. 9.00. Болх беш я аттракционаш. 12.00. Болх беш я «Кlай ладья». яха шахматни клуб. 15.00. Духовой оркестра концерт. 16.00. Респотребсоюза болхлой заявкех лола концерт. 20.30. Мультфильмаш. 20.00. Бабцара театр. Н. К. Крупскай цIеригIа культура Дворца художественни самодеятельности концерт. 20.30. «Зама» яхача групIа концерт.

В. И. Ленина цIеригIа культура Дворец. 10.00. Болх беш я аттракционий городок. 10.00. Болх беш я «Луч» яха кинохьк. 12.00. Болх беш я «Повза кулгаш» яха клуб. 18.00. Ноxч-ГIалгIай филармоне симфонически оркестра концерт. 19.30. Болх беш я «ВашагIкхетар» яха дискотека. 20.30. «Вай города сий а дикал а бахьан» яха кинолекторий.

Н. К. Крупскай цIеригIа культура Дворец. 11.00. «Тхоца цхьана халхазолаьа» яха утренник. 18.00. Кагирхой салаIара сайре.

Химикий культура Дворец. 10.00. Волейболах йола спортинин яхьаш. 12.00. Исгола тIаьчча техникан дола ловзараш. 17.45 «Дерриге балхан дика да. Хьайна безар ца къоастабе» яха тематически кинохьокхар.

«Красный молот» завода культура Ша. 17.00. «Курргдар ха йиш йаьй». яха тематически кинохьокхар.

СДЮСШОРа майдан.

10.00. Просвещение министерства футбольни команда шта юкъе РСФСР хьалхале яккхара яхьаш. 16.00. Футболах ловаш «Спартак» яхача ДСО хьалхале яккхара яхьаш.

С. Орджоникидзе цIеригIа стадион. 9.00. Машинаьрий болхлой физкультурно - унахIенон шоатта- ган.

В. И. Ленина цIеригIа майда. 16.00. Профессиональни а самодеятельни а артистий концерт.

6 ИЮЛЬ

Респотребсоюза болхлой коллективни салаIар. 6.00. Болх беш я «УнахIено» яха ада безам барий клуб. 9.00. Болх беш я аттракционаш. 12.00. Болх беш я «Кlай ладья». яха шахматни клуб. 15.00. Духовой оркестра концерт. 16.00. Респотребсоюза болхлой заявкех лола концерт. 20.30. Мультфильмаш. 20.00. Бабцара театр. Н. К. Крупскай цIеригIа культура Дворца художественни самодеятельности концерт. 20.30. «Зама» яхача групIа концерт.

В. И. Ленина цIеригIа культура Дворец. 10.00. Болх беш я аттракционий городок. 10.00. Болх беш я «Фаьлий приключенеи дучеел тIа» яха кинохьк. 19.30. «ВашагIкхетар» яха дискотека.

Н. К. Крупскай цIеригIа культура Дворец. 15.00. Болх беш да «Къона ленинен» яха берий кинотеатр.

Пролетбатаа цIеригIа культура Ша. 10.00. Болх беш я аттракционаш. 11.00. Игротека. 18.00. Болх беш я «Ветеран» яха клуб. Музыкальни хьаьшаца. 20.00. Кагирхой салаIара сайре.

«Динамо» яха стадион. 10.00. Футбол. ЧИТО — «Спартак».

С. Орджоникидзе цIеригIа стадион. 15.00. Футбол. «Монтажник» — «Буровик».